

מסורת הש"ם

(א) [וחלץ מִמֶּנּוּ, עו.], (ב) [שֶׁסָּעַר עָלָיו בַּפֶּשַׁע, יו.], (ג) [שֶׁלֹּא מִתְנַתֵּחַ, ד.] [תּוֹסֵף מִזֶּה דַמְאִי פִּי'ן, ה.] [תּוֹסֵף מִזֶּה שֶׁסָּעַר עָלָיו, ו.] גִּיטין סו., (ז) גִּי' שֶׁסָּעַר עָלָיו, ח.] כְּרִימוֹת ה'; (ט) [לֵעֵיל קִטּוֹ, יו.] י"ל רבי יהודה, (י) [נֶעְדִּיף פִּי' מִיָּאָה, יא.] לֵעֵיל פו': כְּבוֹדוֹ מו': שֶׁבַח קִמְהָ, (ל) גִּיטין כג': [תּוֹסֵף שֶׁסָּעַר, יב.] (טו) [וְעִי'עַ תּוֹסֵף מִמְנוֹת פֶּדֶי, יג.] ד"ה שׁוּמְרֵי תּוֹסֵף ב"מ נח. ד"ה לְשׁוּמְרֵי תּוֹסֵף סוּכָה לטו': ד"ה גִּמְהָ, (טז) [ויע' תּוֹסֵף סִתְּהִירִין מִדֶּה, יז.] חִישְׁיָן,

גליון הש"ם

גב' ואמר חבל על קולך של ב"א וכו'. ברי"ף איתא שזו מהלכין ללגטוביא: שם שהיו מהלכין בדרך ביתר. ברי"ף איתא לברכות של ביתר: שם הא קמ"ל דאי משתבחת סתבא וכו'. ע"י ערושין דף ח ע"ב תוד"ס אמר רב הונא:

הגהות הב"ח

(א) בבשנה בגיטות כך מקובלני מרי"ג: (ב) שם אמר להם לכשתא כפונדקית: (ג) רש"י ד"ה ונחמנו לו אמרתי לו כי הדברים כאשר אמרת כל"ל ויבית הן נחמק: (ד) תוס' ד"ה של וכו' מן המותר. י"ב ועיין כמה שכתבתי במנחות ר"פ כל קדנשת דף פד:

חלתא ריגלי. שהיו תלמידי חכמים נקצצים לשמוע דרשה הלכות פסח בפסח והיתה שואלת מהם. ובמשובת הגאונים מלאמי כל הנך ריגלי דלמוראלי היינו יוס שמת זו אדם גדול קובעים אותו לכבודו ומדי שנה בשנה כשמגיע אותו יוס מתקצצים תלמידי חכמים מכל סביביו ובאים על קצרו עם שאר העם להושיב ישיבה שם: **של עולה** **פן**. פירות נטיעה הן וישנם משוברים מפירות אילן זקן: **של עזיקה**. מפרדס מעוזק וגדר סביב לו לשומרו והיא שנת שביעית. וקשיא לי דמאי איסור יש כאן אם עבר זמן הביעור לא שגא מן המשומר ול"ש מן המופקר אסורים וקודם הזמן אלו ואלו מותרים: לא **אמר נלוס**. לאוסרם על כך אלא הלך אחר הרוב שזה משקר ולהשגיח מקחו נמכין וכן נטע רבעי להודיע שפירות נטיעה הן. וכמדומה לי דהאי עזיקה שם העיר שגאדך ישראל ופירותיה משוברים ואם היה עובד כוכבים זה בחוזה לאדך ומשגחם ואמר מעזיקה הבאתי אין חוששין לומר אמת דבריו ושמה לא נתעשרו ישראל מכרם לו אלא להשגיח מקחו. והכל נמיי לא נמכין עובד כוכבים זה אלא לאיים על זה שיקטור לו מספוא לבהמותיו: **חבל** הפסד ועגמת נפש הוא: **קולר**. חצורה: **לכרוס ביתר**. כשצאה ביתר צמזור: **ביתני'** **על פי פה קול** שמעו קול צועקת פלוני מת ולא ראו אדם כללנו: **גב' מאי קמ"ג** רבה בר שמואל דלצית הלל משיאין ויניעבד כותייהו סתם מתני' נמיי הכי אמרה וממילא הלכתא היא כסתם משנה: **זיס שמאי** היא. ואין הלכה כאלוהי סתם: **שראו** לו **דמוס אדם**. מתחלה כשצנעק: **צבואה דצבואה**. כל כלו: **לימדני יונסן שיא**. עד היה לו צקי צהן: **ודלמא לרה הוא**. נשאל אשה מתקוס אחר וצאה לקלקלה והלכה לה: **נשעס הסכנה**. שאדם מסוכן כגון מי שהיה מושגך צבור ואמר כל שומע קולו יכתוב גט לאשתו כותבין ונותנין וסמכינן עליה בכל דבריו שאומר אני הוא פלוני בן פלוני. והכל נמיי כשעת הסכנה דמאי שאם לא תאמין לזה לא תמלא אחר ותשג עגונה: **ביתני' ונומסי** לו. אמרתי לו: כן. ^(א) הן הדברים שאמרת שכולן חלוקין עליו: **משוגשם בגייסות**. שאיני יכול לילך אללס ולהעיד זה שמעתי: **גב' להציא אס גיטה**. ממדינת הים ואע"פ שגרייכס אנו למאמר פיה שתאמר צפני נכתב ונחתם דאפי' אדם כשר הביאו כריך לומר כן: **נשים שאמרו**. חמש נשים דפירקין דלעיל (ד' קיח). **נאמנוס להציא גיטה**. צפ"צ דגיטין (דף כג.): **ביתני' אמרו** לו. לרבי עקיבא מעשה צנני לוי כו': **נומים להס**. אמרה להס: **ולא תהא כהנה**. כלומר וכי לא תהא בת ישראל או כהנת מיוחסת נאמנת

כפונדקית זו גרועה. ובגמ' מפרש מאי גריעותא: **אמר להס**. דבר זה אמת שהאמינו את הפונדקית שהרי לא עליה סמכו אלא לפי תומה הסיחה והציאה להס מקלו ותרמילו: [נס"א **לנשפאה כפונדקים נאמנת**. כלומר באותו ענין שהאמינו פונדקית היו נמיי שאר אשה נאמנת שהרי פונדקית להן ועל הסמינים סמכון: והא

האשה בתרא פרק ששה עשר יבמות

קכב.

של עזיקה. פי' צקונטרס מפרדס מעוזק ומשומר ושביעית הוא וקשה לו אי (משומר) קודם הביעור לעולם מותר ואין נראה לר"ת דהא צהדיא חניא צת"כ ואת ענבי מזיריך לא תצטור מן המשומר אי אמה צוצר אצל אמה צוצר מן המופקר וא"ת דחניא צת"כ ובפרק הצית והעליה (צ"מ קיח).

שומרי ספיחים נוטלין שכן מתרומת הלשכה קרי כאן ממסקנה ישראל מן המותר ^(א) לישראל ומשומר אסור לישראל כו' כדפי' ואר"י שלא היו שומרין אותו אלא מונעים רגלי צהמה משם ומודיעין לצני אדם שהם לצורך ומופקר נמיי לא שרי לצטור אלא ע"י שינוי ובצת"כ דקמיי מן המשומר אי אמה צוצר היינו אפי' על ידי שינוי ומן המופקר אמה צוצר היינו כלומר אוכלט:

דחוו ליה בבואה. צירושלמי רבי אחא בר חנינא צסס רבי חמא הדא דמימא צשדה אצל צעיר אפילו לא ראו צבואה של אדם והא תניין מי שהיה מושגך צצור ואמר מי ששומע קולו יכתוב גט לאשתו הכי אלו יכתבו ויתנו ואר"ר נתן והוא שראה צבואה של אדם אמר רבי צון מויקין מלויין צצורות כדרך שסס מלויין צשדות והא דאמר (מגילה ד' ג.) **ט** אל יתן אדם שלום לחצרו צלילה דחיישין שמא עד הוא היינו צשדה דומיא דיהושע שהיה חוץ למחנה ישראל צירושלמי פליגי אמוראי צנמלא כחוצ צשטר מת פלוני או נהרג אס משיאין את אשתו: פונדקית

והשיאו את אשתו: **גב' אמר רבה בר שמואל** תנא ^(א) בית שמאי אומרים אין משיאין על פי בת קול וב"ה אומרים משיאין על פי בת קול מאי קמ"ל **מתני'** היא ^(א) הא קמ"ל דאי משתכחת סתמא דאין משיאין בית שמאי היא: והלכו ולא מצאו: ^(א) וידלמא שד הוה אר"ר יהודה אמר רב שראו לו דמות אדם איניהו נמיי דמו דחוו ליה בבואה איניהו נמיי אית להו בבואה ^(א) דחוו ליה בבואה דבבואה ודלמא לדידהו אית להו בבואה דבבואה אמר רבי חנינא אמר לי יונתן שיאא בבואה אית להו בבואה דבבואה לית להו ודלמא צצרה הואי תנא דבי רבי ישמעאל בשעת הסכנה כותבין ונותנין אף על פי שאין מביירין: **מתני'** ^(א) אמר רבי עקיבא כשירדתי לנהרדעא לעבר השנה מצאתי נחמיה איש בית דלי אמר לי שמעתי שאין משיאין את האשה בארץ ישראל על פי עד אחד אלא ^(א) יהודה בן בבא ונומיות לו כן הדברים אמר לי אמור להם משמי אתם יודעים שהמודינה משובשת בגייסות ^(א) מקובלני מר"ג הוקן שמשיאין את האשה על פי עד אחד וכשבאתי והרציתי הדברים לפני ר"ג. שמח לדרברי ואמר מצאנו חבר ^(א) לרבי יהודה בן בבא מתוך הדבר נוצר ר"ג שנהרגו הרוגים בתל ארזא והשיא ר"ג נשותיהן על פי עד אחד והוחזקו להיות ^(א) משיאין עד מפי עד עבד מפי אשה מפי שפחה ר' אליעזר ורבי יהושע אומרים אין משיאין את האשה על פי עד אחד ר' עקיבא אומר לא ע"פ אשה ולא על פי עבד ולא על פי שפחה ולא על פי קרובים: **גב' וסבר רבי** עקיבא ע"פ אשה לא והתניא רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי עקיבא ^(א) אשה נאמנת להביא גיטה מק"ו ומה נשים שאמרו חכמים אין נאמנות לומר מת בעלה ^(א) נאמנות להביא גיטיהן זו שנאמנת לומר מת בעלה אינו דין שנאמנת להביא גיטה נשים שאמרו חכמים הוא דלא מהימני אשה בעלמא מהימנא לא קשיא כאן קודם שהחזיקו כאן לאחר שהחזיקו: **מתני'** אמרו לו מעשה בבני לוי שהלכו לצוער עיר התמרים וחלה אחד מהם והביאוהו בפונדק ובחזרתם אמרו לפונדקית איה חברנו נומית להם מת וקברתיו והשיאו את אשתו ולא תהא כהנת כפונדקית אמר ^(א) להו לכשתהא כפונדקית נאמנת הפונדקית הוציאה להם מקלו ותרמילו וספר תורה שהיה בידו: גב'

כפונדקית זו גרועה. ובגמ' מפרש מאי גריעותא: **אמר להס**. דבר זה אמת שהאמינו את הפונדקית שהרי לא עליה סמכו אלא לפי תומה הסיחה והציאה להס מקלו ותרמילו: [נס"א **לנשפאה כפונדקים נאמנת**. כלומר באותו ענין שהאמינו פונדקית היו נמיי שאר אשה נאמנת שהרי פונדקית להן ועל הסמינים סמכון: והא

עין משפט
נר מצוה

לג א מיי פי"ג מהל' גרושין הלי"ב סמג
עשין ז טוש"ע אה"ע סי' יז סעיף ד':
לד ב ג מיי שם הל' יא והל' כו טוש"ע שם סעיף ח':
לה ד מיי שם הל' כב טוש"ע שם סעיף כב:
לז ה טוש"ע שם סעיף י':
לח ו טוש"ע שם סעיף י':
לח ח מיי פי"ז מהל' גרושין הל' כב סמג
עשין י טוש"ע שם סמג קמב סעיף יג:
מ ט מיי שם הלכה ב וסמג שם טוש"ע שם סימן קמא סעי' נד:

מוסף רש"י

חלתא ריגלי. לשאל הלכה לחכמים הגאספוס ברגל (וחולין עו.). דחריף סבינא. לג פתוח לו בסנרא (שם), איניהו נמיי דמו. פעמים שעושין עלמס בדמות אדם (גיטין סו. ושם: אידוורי אידחח. על פי עד אחד. שאמר לה מת בערך צמדינת הים (ברכות כו.).